



Inleiding

Het programma Onderzoek & Ontwikkeling is in 2008 van start gegaan. Dit programma is van een andere orde dan de overige meerjarenprogramma's. Het heeft een overkoepelende functie en initieert projecten en activiteiten die gericht zijn op de inhoudelijke en de kwalitatieve versterking van alle programma's en diensten van Pharos.

In 2009 richt het programma zich op:

- Coördinatie onderzoek, quickscans en innovatie
- Academische Werkplaats Migranten en Gezondheid(szorg)
- Participatie in Centrum voor Gezond Leven
- Onderbouwing en verbreding van interventies
- Samenwerking met vluchtelingen- en migrantenorganisaties
- Interculturalisatie en interculturele communicatie
- Zorgstandaarden
- Internationale activiteiten

Doel meerjarenprogramma

Het programma Onderzoek & Ontwikkeling beoogt de kwaliteit en samenhang van de programma's en diensten van Pharos te garanderen en te borgen.

Activiteiten meerjarenprogramma Onderzoek en ontwikkeling 2009 - 2011

1. Coördinatie onderzoek, quickscans en innovatie

De zorg aan vluchtelingen, nieuwkomers en andere migranten is door een aantal actuele ontwikkelingen nadrukkelijker onder de aandacht van beleidsmakers en uitvoerders van zorg gekomen. Voorbeelden hiervan zijn de Pardonregeling, de Centra voor Jeugd & Gezin, de plannen rond de Krachtwijken en de Preventienota. Door deskundigen wordt keer op keer aangevoerd dat er meer onderzoeksgegevens over de gezondheidssituatie en de toegang tot zorg moeten komen. Door beleidsmakers, zorgaanbieders en andere partijen wordt Pharos regelmatig benaderd met de vraag naar feiten, cijfers en analyses.

Eén en ander onderstreept de noodzaak voor Pharos om te investeren in onderzoek en innovatie. In haar onderzoeksprogramma m.b.t. vluchteling- en migratiegerelateerde gezondheidsachterstanden en werkzame interventies, werkt Pharos samen met de bestaande onderzoeksinstituten, door middel van het inbrengen van haar specialistische kennis en haar contacten met de doelgroep. Daarnaast voeren we, gevraagd en ongevraagd, quickscans en onderzoeken uit rondom nieuwe (beleids)ontwikkelingen en actuele thema's.

Doel

Bijhouden van een database met gegevens over gezondheid van vluchtelingen en nieuwkomers en het signaleren van en adviseren over beleidsrelevante onderzoeksthema's.

Activiteiten

- Voorbereiden van een driejaarlijkse publicatie over de gezondheid van migranten en vluchtelingen (vervolg op *Met kennis van feiten* 2007;

volgende editie te publiceren in 2010). Actuele updates worden op de (vernieuwde) Pharos website geplaatst.

- Verzamelen en analyseren van kennis m.b.t. de gezondheidssituatie en ziektebeleving van specifieke groepen vluchtelingen en migranten in Nederland¹
- Volgen van beleidsontwikkelingen bij de Ministeries van VWS en VROM/WWI m.b.t. etnische diversiteit en hierover gevraagd en ongevraagd advies geven.
- (Bijdragen aan het) Ontwikkelen van een richtlijn 'gezondheidsbevordering en diversiteit' in samenwerking met ZonMw
- Quickscans op basis van signalen uit het veld of vragen van beleidsmakers / ministeries

Resultaten 2009

- Gevraagde en ongevraagde beleidsadvisering voor landelijke overheid en lokale partijen over gezondheidsbevordering van migranten (vluchtelingen, asielzoekers, nieuwkomers en andere migranten) heeft plaatsgevonden.
- Er zijn voorlopige thema's vastgesteld en data verzameld voor een volgende editie van *Met kennis van feiten*. *Met kennis van feiten* biedt een overzicht van kennis in cijfers en harde informatie over gezondheid van vluchtelingen en ander nieuwkomers. Reeds bekende informatie en kennis is gebundeld, overzichtelijk gemaakt en van een context voorzien. De publicatie bevat ook nieuwe onderzoeksresultaten verkregen in samenwerking met het Nivel en het Sociaal Cultureel Planbureau.
- Boekje/factsheet m.b.t. de gezondheidssituatie en ziektebeleving van specifieke groepen vluchtelingen en migranten in Nederland t.b.v. zorgverleners is verschenen.
- Quickscans zijn op basis van signalen uit het veld of op geleide van de vraag uitgevoerd.



Looptijd

2009-2011

Samenwerkingspartners

Academische werkplaats en andere universiteiten, Bijzonder hoogleraar Vluchtelingen en gezondheid UvA, ZonMw, Verwey-Jonkers Instituut, CGL, Sociaal Planbureau, vluchtelingen- en migrantenorganisaties, VNG, GGD NL en partijen in het veld

2. Academische Werkplaats Migranten en Gezondheid(szorg)

Pharos heeft in 2008 het initiatief genomen tot oprichting van een academische werkplaats migranten en gezondheid(szorg). Een academische werkplaats is een gestructureerd samenwerkingsverband tussen universiteiten of buitenuniversitaire onderzoeksinstituten en partijorganisaties waarin wetenschap en praktijk bij elkaar gebracht worden.

Aanleiding voor de oprichting van de academische werkplaats vormt de behoefte van het werkveld aan toepasbare kennis en aan vraaggestuurd onderzoek vanuit de praktijk en de behoefte van universiteiten aan input vanuit de praktijk voor de vaststelling van de onderzoeksagenda, de uitvoering van onderzoeken en voor terugkoppeling van de resultaten.

De Academische Werkplaats "Migranten en Gezondheids(zorg)" is een samenwerkingsverband tussen wetenschappelijke onderzoeksinstituten, praktijkorganisaties en Pharos.

Pharos is verantwoordelijk voor de coördinatie van de academische werkplaats.

Doel

Het door middel van optimale uitwisseling en afstemming tussen wetenschappelijk onderzoek en de praktijk van de gezondheidszorg en de ontwikkeling hierin van praktijkgerichte kennis en onderbouwing van

interventies bijdragen aan een optimale gezondheidszorg en toegang voor voorzieningen voor migranten.

De academische werkplaats stimuleert en initieert hiertoe:

- wetenschappelijk onderzoek uitgaande van vragen uit de praktijk en leemtes in kennis en kunde
- wetenschappelijke onderbouwing van interventies in de praktijk.
- interculturalisering van opleidingen voor medici en andere zorgverleners
- gezamenlijke advisering aan overheidsinstellingen omtrent beleidsontwikkelingen op het terrein van migranten en gezondheid.

Activiteiten 2009

- Uitwisseling van informatie over relevante nationale en internationale ontwikkelingen, vragen en initiatieven van zorgverleners en onderzoeksactiviteiten. In 2009 worden vier gezamenlijke bijeenkomsten gehouden en daarnaast informeren de deelnemers elkaar per e-mail over relevante nationale en internationale ontwikkelingen in onderzoek, onderwijs en gezondheidszorg, en van hun eigen activiteiten. Pharos stimuleert en effectueert zo nodig deze uitwisseling van informatie, door minimaal eenmaal per maand contact te hebben met de verschillende deelnemers.
- Op basis van vragen uit de praktijk en de onderzoeksmogelijkheden worden bi - of multilaterale projecten voor onderzoek ontwikkeling / implementatie van interventies en interculturalisering van het onderwijs vastgesteld.
In 2009 worden de volgende twee projecten gestart:
 - onderzoek naar de bruikbaarheid en toepassing van het cultureel interview voor de GGZ en voor huisartsen.
 - de implementatie van interculturalisatie in het onderwijs aan toekomstige artsen en andere hulpverleners, ontwikkelen van onderwijsmateriaal met daarbij speciale aandacht voor communicatie;
- In 2009 zal minimaal 1 gezamenlijke beleidsadvies worden uitgebracht
- Ook in 2009 coördineert Pharos alle activiteiten van de werkplaats. De coördinator initieert gezamenlijke acties en projecten, zorgt voor organisatie, agenda en verslaglegging van de driemaandelijke bijeenkomsten en het jaarverslag.

Resultaten in 2009

- Het onderzoeksvoorstel 'onderzoek naar de bruikbaarheid en toepassing van het cultureel interview voor de GGZ en voor huisartsen' is gereed en financiering is gevonden.
- Het onderzoeksvoorstel 'implementatie van interculturalisatie in het onderwijs (beroepsopleidingen) aan toekomstige artsen en andere hulpverleners en voor het ontwikkelen van onderwijsmateriaal voor beroepsopleidingen is gereed en financiering is gevonden.
- Er is minimaal één gezamenlijk beleidsadvies uitgebracht.
- De coördinatie door Pharos heeft o.a. geleid tot een jaarverslag van de academische werkplaats waarin de resultaten beschreven zijn.

Samenwerkingspartners

Universitaire afdelingen voor onderzoek en onderwijs:

- Amsterdam School for Social science Research
- AMC afdeling sociale geneeskunde
- BMG Erasmus MC Rotterdam
- European Research Centre on Migration and Ethnic Relations (Universiteit Utrecht)
- UMC Leiden afdeling public health en eerstelijns geneeskunde
- UMC St. Radboud Nijmegen afdeling eerstelijns geneeskunde (vrouwenstudies medische wetenschappen, huisartsgeneeskunde en sociale geneeskunde)

Praktijkorganisaties in de curatieve of preventieve zorg:

- Gezondheidscentrum Vaillantplein Den Haag

- Zorggroep Almere
- GGD Den Haag
- GGZ Drenthe
- BAVO Europoort (GGZ Rijnmond)
- I - Psy
- GGZ Altrecht

NIVEL Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg
Pharos, Kennis- en Adviescentrum voor vluchtelingen, nieuwkomers, andere migranten en gezondheid

Looptijd

2009 – 2111

Voor de coördinatie en activiteiten van de Academische Werkplaats zoekt Pharos financiering bij ZonMw.

3. Participatie in Centrum voor Gezond Leven

Pharos is één van de gezondheidsbevorderende instellingen die deelneemt aan het Centrum voor Gezond Leven. Participatie vindt plaats binnen de werkplaatsen Loket, Certificering (zie project 4), Monitorering (zie project 7: Toegankelijkheid en kwaliteit medische zorg hieronder), en Gezonde School (zie programma Jeugd).

Het internet loket bevat informatie over de kwaliteit, implementatiegraad, kosten en andere randvoorwaarden van beschikbare leefstijlinterventies. Samen met de overige CGL partners zal Pharos in het najaar van 2008 een begin maken met het beschrijven van succesvolle interventies aan de hand van een door het CGL vastgesteld stramien (gebaseerd op de Qui database). De interventies worden vervolgens opgenomen in de digitale database van het Loket en zijn, volgens planning, in december 2008 beschikbaar.

De activiteiten in het Loket sluiten aan op Pharos' wens om de veelheid aan interventies beter zichtbaar te maken aan de zorgverleners. Zorgverleners hebben een toenemende belangstelling voor maatwerk en een meer modulaire inzet van gezondheidsbevorderende instrumenten die aanslaan bij allochtonen. Pharos hanteert op dit moment geen standaardmethode voor het beschrijven van de verschillende interventies. D.m.v. een digitaal overzicht van interventies met informatie over de inhoud, doelgroep, kwaliteit, kosten en andere randvoorwaarden worden de producten van Pharos eenvoudig te vinden en online toegankelijk.

Doel

Actief bijdragen aan de samenwerking in en de ontwikkeling van het CGL. De specifieke activiteiten m.b.t. het internetloket zijn gericht op het inzichtelijk maken van het aanbod en effectiviteit van gezondheidsbevorderende leefstijlinterventies voor vluchtelingen en migranten.

Activiteiten algemeen

- Participeren in de Klankbordgroep en de verschillende werkplaatsen
- Inbrengen van kennis en ervaring op het gebied van gezondheid en gezondheidsbevordering van vluchtelingen, nieuwkomers en migranten en op het gebied van werkzame interventies voor deze groep, inclusief kwalitatieve indicatoren om effectiviteit te meten
- Stimuleren dat elke interventie op het terrein van gezondheidsbevordering en leefstijl getoetst wordt op effectiviteit voor vluchtelingen en nieuwkomers met daarbij de nadruk op diversiteit en participatie
- Op verzoek adviseren van deelnemende GBI's (o.a. Trimbos) m.b.t. het aanpassen van bestaande programma's en interventies zodat ze beter aansluiten op de situatie van allochtonen¹

Activiteiten werkplaats Loket

Het internet loket bevat informatie over de kwaliteit, implementatiegraad, kosten en andere randvoorwaarden van beschikbare leefstijlinterventies. Samen met de overige CGL partners zal Pharos in het najaar van 2008 een begin maken met het beschrijven van succesvolle interventies aan de hand van een door het CGL vastgesteld stramien (gebaseerd op de Qui database). De interventies worden vervolgens opgenomen in de digitale database van het Loket en zijn, volgens planning, in december 2008 beschikbaar.

De activiteiten in het Loket sluiten aan op Pharos' wens om de veelheid aan interventies beter zichtbaar te maken aan de zorgverleners. Zorgverleners hebben een toenemende belangstelling voor maatwerk en een meer modulaire inzet van gezondheidsbevorderende instrumenten die aanslaan bij allochtonen. D.m.v. een digitaal overzicht van interventies met informatie over de inhoud, doelgroep, kwaliteit, kosten en andere randvoorwaarden zijn de producten van Pharos eenvoudig te vinden en online toegankelijk.

Activiteiten

- Beschrijven van Pharos interventies volgens het CGL stramien (i.s.m. methodiekontwikkelaars)
- Interventies behalve via het CGL Loket ook via Pharos website toegankelijk maken (webmaster)
- Communicatieplan om de digitale database te introduceren bij zorgverleners en andere gezondheidsprofessionals (PR)
- Formuleren van aanbevelingen t.a.v. verdere methodiekontwikkeling van Pharos interventies t.b.v. voortgaande ontwikkeling database
- In samenwerking met het CGL eventueel verzamelen van gezondheidsbevorderende interventies gericht op vluchtelingen en migranten die door *andere organisaties* zijn ontwikkeld en uitgevoerd, uiteraard in overleg met betreffende instanties
- Nieuw ontwikkelde Pharos interventies aanbieden aan het Loket CGL en toegankelijk maken via eigen database

Resultaten 2009

- Goede samenwerking en afstemming Pharos met CGL, GBI's en lokale partijen rondom gezondheidsbevordering vluchtelingen, nieuwkomers en andere migranten.
- Minimaal tien Pharos interventies zijn beschreven volgens het CGL stramien
- De (in theorie effectief bevonden) interventies van Pharos zijn op een duidelijke, overzichtelijke en makkelijke manier ontsloten via de I-database van het Loket

Resultaten 2009-2011

- Zorgverleners en andere relevante instellingen zijn beter bekend met en maken meer gebruik van de Pharos interventies
- Meer allochtone groepen worden bereikt door de Pharos interventies.

Looptijd

2009-2011

Samenwerkingspartners

CGL, RNG, Stivoro, voedingscentrum, SoaAids Nederland, GTGD Nederland, VNG, Trimbos, Schorerstichting, NIGZ, NISB, St. Consument en Veiligheid, lokale GGD'en, Ministerie van VWS

4. Onderbouwing van interventies

De grote vraag naar praktische instrumenten heeft er in het verleden toe bijgedragen dat de onderbouwing van interventies niet altijd voldoende aandacht heeft gekregen. Zorgverleners en financiers hebben echter een steeds grotere behoefte aan een goede onderbouwing van de werking en effectiviteit van interventies. Eind 2008 zal in kaart zijn gebracht van welke

interventies de kwaliteit, het effect en de klanttevredenheid bekend zijn (c.q. tot welk niveau onderzocht), en van welke niet, en welke zich lenen voor het nader toetsen daarvan.

Dit project sluit aan op de activiteiten in de werkplaats Certificering van het CGL. Het doel daarbij is te komen tot een breed gedragen beoordelingssysteem dat informatie biedt over de kwaliteit en effectiviteit van beschikbare interventies op het terrein van gezond leven.

Uiteindelijk is een ontwikkeling denkbaar naar het meer 'evidence - based' maken van gezondheidsbevorderende interventies voor vluchtelingen en nieuwkomers. Dit stelt hoge eisen aan de onderbouwing van interventies en het onderzoek naar de effectiviteit hiervan.

Doel

Toename in het gebruik van effectieve interventies voor vluchtelingen, nieuwkomers en andere migranten.

Activiteiten 2009

- Inventariseren, selecteren en beschrijven van interventies.
- Aanbieden van interventies aan CGL voor toetsing door beoordelings- cq erkenningscommissie.
- Adviseren van zowel werkplaats Certificering als de erkenningscommissie m.b.t. specifieke positie van vluchtelingen en migranten.
- Adviseren van Pharos methodiekontwikkelaars hoe de ontwikkeling en onderbouwing van interventies aan kracht zou kunnen winnen.
- Stimuleren van kwaliteit en effectiviteit van de interventies in het veld van preventie en gezondheidsbevordering (i.s.m. academische werkplaats).
- Financieringsmogelijkheden zoeken voor dit traject bij ZonMw en Ministerie van VWS.

Resultaten 2009

- Twee Pharos interventies zijn geëvalueerd en wetenschappelijk onderbouwd (en zo mogelijk erkend).
- De erkenningscommissie van het CGL toetst de effectiviteit van interventies ook op toepasbaarheid voor vluchtelingen, asielzoekers en migranten.
- Een aantal bestaande interventies van andere GBI's zijn op verzoek geschikt gemaakt voor migranten (en eventueel voor vluchtelingen).

Looptijd

2009-2011

Samenwerkingspartners

CGL, academische werkplaats, universiteiten, ZonMw, andere kennisinstellingen (bv. NJI)

Voor de uitvoering van onderdelen van deze activiteit wordt co-financiering gezocht.

5. Samenwerking met vluchtelingen- en migranten (zelf)organisaties

De ervaringen met gezondheidsbevordering maken duidelijk dat interventies tot betere resultaten leiden als (1) inzichten en experimenten in samenspraak met de doelgroep in projecten worden omgezet, (2) de vraag om een verandering, product of dienst uit de doelgroep zelf voortkomt en (3) de doelgroep in een vroeg stadium wordt betrokken. Er is veel kennis en ervaring aanwezig bij migrantenzelforganisaties. Zij kunnen problemen signaleren en adviseren hoe hulpverleners het beste de problematiek en de betrokken personen kunnen benaderen. De samenwerking met zelforganisaties vindt op dit moment voornamelijk plaats in de praktijk en op projectniveau. Onderzocht zal worden

hoe de organisaties ook beter betrokken kunnen worden bij de ontwikkeling van gezondheidsbeleid op langere termijn.

Met dit project willen we aansluiten op de tweede fase van het traject 'Diversiteit in Participatie' van het ZonMw-programma Gezond Leven, uitgevoerd door het Verwey-Jonker Instituut en het NIGZ. Doel van dit traject is zicht te krijgen op effectieve methoden van participatie van allochtone doelgroepen in zowel de praktijk als het beleid van gezondheidsbevordering.

Doel

Uitbouwen van samenwerking met vluchtelingen- en migranten zelforganisaties op alle niveaus van de kennis- en interventieontwikkeling en –overdracht ten gunste van gezondheidsbevordering. De hierbij opgedane kennis zal worden ingezet om de deskundigheid op het terrein van interculturele zorgverlening bij professionals te vergroten, zowel in opleiding als in nascholing.

Activiteiten

- Samenwerking met landelijke en lokale zelforganisaties versterken.
- Samenwerking met migrantenorganisaties versterken bv. door interactieve informatiebijeenkomsten.
- Inventarisatie naar behoeften bij vluchtelingen en migranten t.a.v. gezondheidsbevordering.
- Het benoemen van gemeenschappelijke gezondheidsbevorderende thema's waarop intensief kan worden samengewerkt.
- Ontwikkelen van een toolkit met kennis over het toepassen van methoden van doelgroep participatie van allochtonen in gezondheidsbevordering, met stimulerende en belemmerende factoren, met veelvoorkomende valkuilen en met randvoorwaarden, gebaseerd op bestaande kennis en op ervaringen uit het 'Diversiteit in Participatie' onderzoek. *Dit onderdeel wordt slechts uitgevoerd als cofinanciering wordt gevonden.*
- Naamsbekendheid van Pharos onder allochtone groepen verder vergroten:
 - Website aantrekkelijker en toegankelijker maken voor vluchtelingen, nieuwkomers en andere migranten.
 - In samenspraak met vluchtelingen en migranten ontwikkelen en/of herzien van interventies en informatiebrochures.
- Geven van voorlichting over gezondheidszaken via migrantenradio/tv.

Resultaten 2009

- Onder zelforganisaties is een inventarisatie naar de behoeften t.a.v. gezondheidsbevordering uitgevoerd.
- Pharos heeft met een of meer migrantenorganisatie(s) een samenwerkingsovereenkomst afgesloten en afgesproken welke projecten en activiteiten de komende jaren gezamenlijk worden uitgevoerd. Voor iedere zelforganisatie is een intermediair/sleutelfiguur gevonden met wie Pharos regelmatig overleg voert
- Met migrantenradio en tv zijn afspraken gemaakt over voorlichting over gezondheid en gezondheidsbevordering.

Resultaten 2009-2011

- Effectieve methoden ontwikkeld om de participatie van allochtonen in gezondheidsbevordering te vergroten (mits co-financiering is gevonden).
- De participatie van vluchtelingen en migranten in zowel de praktijk als in de beleidsontwikkeling van gezondheidsbevordering is versterkt.

Looptijd

2009 - 2010

Samenwerkingspartners

Extern: Academische Werkplaats, ZonMw, NIGZ, Verwey-Jonker Instituut, Zelforganisaties, Wereldpand, Forum, Movisie, ACB Kenniscentrum, Nieuw Talent, VON

6. Interculturalisatie en interculturele communicatie

Instanties en zorginstellingen willen zorg bieden die aansluit bij en effectief is voor vluchtelingen, nieuwkomers en andere migranten. Pharos is deskundig op het terrein van interculturele communicatie.

Pharos heeft diverse trainingen op dit gebied ontwikkeld en adviseert organisaties op dit terrein.

Doel

Pharos zet haar expertise in om de deskundigheid op het terrein van interculturele communicatie en diversiteitsbeleid bij professionals, managers en beroepsopleidingen te vergroten.

Activiteiten 2009

- Uitvoeren van trainingen interculturele communicatie
- Ontwikkelen trainingsaanbod interculturele communicatie voor huisartsen en verloskundigen.
- Verkennen welke andere beroepsgroepen gericht benaderd kunnen worden voor een trainingsaanbod interculturele communicatie.

Resultaten 2009

- Er zijn op basis van de vraag trainingen interculturele communicatie gegeven.
- Er is een aanbod interculturele communicatie ontwikkeld voor huisartsen en verloskundigen.
- Verkend is aan welke andere beroepsgroepen een gericht trainingsaanbod gedaan kan worden.

Looptijd

2009-2010

Samenwerkingspartners

Academische Werkplaats, ZonMw, NIGZ, Verwey-Jonker Instituut, Zelforganisaties, Wereldpand, Forum, Movisie, ACB Kenniscentrum, Nieuw Talent, VON

7. Zorgstandaarden

Zorgstandaarden kunnen een belangrijke rol spelen in het VWS beleid het aantal mensen met een chronische ziekte af te remmen en complicaties te voorkomen of uit te stellen.

Er ontstaat door zorgstandaarden meer samenhang tussen preventie en curatie, er wordt beter gebruik gemaakt van de mogelijkheden van de patiënt zelf en de multidisciplinaire zorg wordt beter op elkaar afgestemd. Onderzoek wijst uit dat etnische factoren een rol kunnen spelen in het ontstaan van chronische ziekten, de ziektebeleving en de verwachtingen naar de gezondheidszorg. Dit heeft invloed op de mate van zelfmanagement van vluchtelingen, asielzoekers en andere migranten. Het is dan ook van belang dat zorgstandaarden afgestemd zijn op deze groepen.

Doel

Stimuleren dat ontwikkelde zorgstandaarden ook toepasbaar zijn voor allochtonen.

Activiteiten

- Inventariseren in hoeverre reeds ontwikkelde zorgstandaarden rekening houden met de etnische diversiteit van de patiëntenpopulatie.

- Samenwerking zoeken met organisaties/instituten die een rol spelen bij de totstandkoming van zorgstandaarden.
- Verkennen welke activiteiten nodig zijn om de toepasbaarheid van een of meer zorgstandaarden voor allochtone doelgroepen te bevorderen.
- Ontwikkelen plan van aanpak t.b.v. toepasbaar maken zorgstandaarden voor allochtone doelgroepen en het zoeken van financiering.

Resultaten 2009

- Inventarisatie naar in hoeverre de huidige zorgstandaarden rekening houden met de etnische diversiteit van de patiëntenpopulatie is afgerond.

Looptijd

2009-2011

Voor de uitvoering van dit project wordt cofinanciering gezocht.

Samenwerkingspartners

Academische werkplaats en andere universiteiten, Bijzonder hoogleraar Vluchtelingen en gezondheid, ZonMw, NHG, GGD NL.

8. Internationale kennisuitwisseling

Nederland is ingebed in een Europese context en diens wet- en regelgeving. De grenzen tussen de Europese lidstaten zijn permeabel met als gevolg dat migranten, asielzoekers en vluchtelingen daar gebruik van maken en familie en kennissen in andere EU-landen bezoeken. Het migratiebeleid wordt momenteel geharmoniseerd op EU-niveau. Dit leidt tot Europese richtlijnen.

Op veel terreinen gelden daarnaast internationale verdragen waar Nederland aan gebonden is. Die betreffen ook gezondheidszorg aan migranten, vluchtelingen en illegalen. Het Ministerie, politici en beleidsmakers hebben belang bij up to date kennis hieromtrent.

Pharos heeft een jarenlange ervaring op het gebied van gezondheid en gezondheidsbevordering voor vluchtelingen, asielzoekers en nieuwkomers. Hiermee neemt zij een vrij unieke positie in in Europa.

Pharos heeft good practices cq interventies ontwikkeld en participeert op een aantal deelreinen binnen Europese en internationale kennisnetwerken.

De noodzaak tot het verder het investeren in Europese en internationale activiteiten van Pharos wordt versterkt door:

- de grensoverschrijdende medische problematiek
- de voortschrijdende harmonisatie van wet- en regelgeving, ook t.a.v. medische en gezondheidszaken rondom vluchtelingen, asielzoekers, illegalen en andere migranten
- de aanwezigheid van innovatieve, internationaal bruikbare expertise bij Pharos op dit terrein.
- de in het buitenland aanwezige good practices zijn mogelijk, met enige aanpassing, ook bruikbaar in Nederland.

Actuele thema's waar Pharos zich de komende jaren mee bezig zal houden zijn o.a.:

- De vorming van het CEAS (Common European Asylum System). Tijdens de realisatie van EU-regelgeving is het wenselijk dat de (toegang tot) gezondheid(zorg) voor asielzoekers geagendeerd wordt in de overleggen tussen de lidstaten hierover. Pharos kan hierin een beleidsadviserende rol spelen.
- Terugkeer en het toenemende belang van 'medico - legal documents', als onderdeel van Medische zaken in de asielprocedure bij terugkeer naar het land van herkomst en in Dublin II situaties.

- Het recht op toegang tot medisch (noodzakelijke) zorg voor zwakke groepen in de samenleving (illegalen, asielzoekers) en de effecten van een Generaal Pardon op ex-asielzoekers (nieuwkomers)

Internationale kennisuitwisseling is hiermee onderdeel van alle meerjarenprogramma's van Pharos.

Internationale activiteiten 2009

- Internationale kennisuitwisseling rond de gezondheid en gezondheidsbevordering van asielzoekers, vluchtelingen, nieuwkomers en andere migranten.
Thema's die tot 2010 van belang zijn, zijn o.a.:
 - De vorming van het CEAS (Common European Asylum System).
 - Registratie, analyse en attendering van signalen op nationaal niveau kunnen bijdragen aan de opzet van CEAS
 - Uitwisseling van ervaringen binnen de EU m.b.t. medische zaken in de asielprocedure, bij terugkeer naar het land van herkomst en in Dublin II en III situaties.
- Samenwerking en uitwisseling op de thema's van de meerjarenprogramma's.
Waar mogelijk werken we samen met Europese partnerorganisaties.
Concreet gaat het om de volgende thema's:
 - Internationale uitwisseling van good practices in de preventie van meisjesbesnijdenis;
 - De organisatie van een internationale expertmeeting over de mogelijke effecten en dilemma's die spelen bij de strafbaarstelling van meisjesbesnijdenis – samen met het EuroNetFGM netwerk;
 - Disseminatie van de in het Engels vertaalde Map Meisjesbesnijdenis – samen met RNG;
 - Medewerking verlenen aan de coverage van het NL gedeelte van een wikipedia-achtig netwerk over Health & Asylum (mighealth.net);
 - Inventarisatie van ontwikkelingen binnen de EU met betrekking tot de (toegankelijkheid van) zorg voor illegalen en het opzetten van een gestructureerde signalering van de situatie op dit gebied;
 - Deelname aan conferenties, netwerkbijeenkomsten en expertmeetings.
 - Verkenning van de mogelijkheden tot samenwerking in relatie tot 'nieuwe' terreinen zoals bijvoorbeeld de uitwisseling op het terrein van somatische zorg aan migranten, uitwisseling rondom jeugd en de onderwerpen participatie, integratie en gezondheid en E-health.

Voor de uitvoering van onderdelen is co financiering door Europese of Nederlandse Fondsen noodzakelijk.

Looptijd

2009 – 2011

Samenwerkingspartners

Amnesty International, PICUM-netwerk, IRCT (Denemarken), EuroNet FMG, UNHCR, ICRH te Gent, VVGG (Vlaamse Vereniging Geestelijke Gezondheidszorg), EPHA, Correlation, Unicef, ECRE (European Council Refugees and Exiles), European Forum for Primary Care, UNITED, JRS (Jesuit Refugee Service), SocialStyrelsen (National Board of Health and Welfare) te Stockholm, EUPHA, Forum Refugies (Frankrijk), Medical Foundation (UK), Caritas Europa en andere organisaties in Europa.